

נְעֻשָׁה וְנִשְׁמָע הרב ארי דוד קאהן

מסכת שבת פח.

דָּרַשׁ רַבִּי סִימְאִי, בְּשַׁעַה שֶׁהִקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל "נְעֻשָׁה" לְ"נִשְׁמָע", בָּאוּ שְׁשִׁים רְבוּאָה שֶׁל מַלְאָכֵי הַשָּׁרַת. לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל קָשְׂרוּ לוֹ שְׁתֵּי כִתְרִים, אֶחָד כְּנֶגֶד "נְעֻשָׁה", וְאֶחָד כְּנֶגֶד "נִשְׁמָע". וְכִיּוֹן שֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, יָרְדוּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים רְבוּאָה מַלְאָכֵי חַבְלָה וּפְרָקוּם, שֶׁנֶּאֱמַר, (שְׁמוֹת ל"ג) "וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עַדְדֵם מִהָר חוֹרֵב". אָמַר רַב חֲמָא בַר חֲנִינָא, בְּחוֹרֵב טַעֲנוּ, בְּחוֹרֵב פָּרְקוּ. בְּחוֹרֵב טַעֲנוּ - כִּדְאֲמַרִּינָן. בְּחוֹרֵב פָּרְקוּ - דְּכַתְיִב, "וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" וְגו'. אָמַר רַב יוֹחָנָן, וְכוּלָן - זָכָה מִשָּׁה וְנִטְלָן, דְּסִמְיָךְ לִיה, (שְׁמוֹת ל"ג) "וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֵהָל". אָמַר רִישׁ לְקִישׁ, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְזִירָן לָנוּ, שֶׁנֶּאֱמַר, (ישעיה ל"ה) "וּפְדוּיֵי ה' יִשׁוּבוּן, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁגוּ, וְנָסוּ יָגוֹן וְאֲנָחָה" - שִׁמְחָה שְׁמַעוּלָם - עַל רֵאשִׁים. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּשַׁעַה שֶׁהִקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל "נְעֻשָׁה" לְ"נִשְׁמָע", יָצְתָה בַת - קוֹל וְאֲמָרָה לָהֶם, מִי גִילָה לְבַנֵּי רֹז זֶה שֶׁמַּלְאָכֵי הַשָּׁרַת מְשַׁתְּמֵשִׁין בּוֹ? דְּכַתְיִב, (תהלים ק"ג) "בְּרָכּוֹ ה' מַלְאָכָיו גְּבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ, לְשִׁמוּעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ". בְּרִישָׁא "עוֹשֵׂי", וְהָדָר "לְשִׁמוּעַ":

R. Simla lectured: When the Israelites gave precedence to **we will do** over **we will hearken**, six hundred thousand ministering angels came and set two crowns upon each man of Israel, one as a reward for **we will do**, and the other as a reward for **we will hearken**. But as soon as Israel sinned, one million two hundred thousand destroying angels descended and removed them, as it is said, And the children of Israel stripped themselves of their ornaments from mount Horeb. R. Hama son of R. Hanina said: At Horeb they put them on and at Horeb they put them off. At Horeb they put them on, as we have stated. At Horeb they put them off, for it is written, And [the children of Israel] stripped themselves, etc. R. Johanan observed: And Moses was privileged and received them all, for in proximity thereto it is stated, And Moses took the tent. Resh Lakish said: [Yet] the Holy One, blessed be He, will return them to us in the future, for it is said, and the ransomed of the Lord shall return, and come with singing unto Zion; and everlasting joy shall be upon their heads; the joy from of old shall be upon their heads.

R. Eleazar said: When the Israelites gave precedence to **we will do** over **we will hearken**, a Heavenly Voice went forth and exclaimed to them, Who revealed to My children this secret, which is employed by the Ministering Angels, as it is written, Bless the Lord, ye angels of his. Ye mighty in strength, that fulfil his word, That hearken unto the voice of his word: first they fulfil and then they hearken?

שמות פרק כד,

(א) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל ה' אִתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מֵרָחֹק: (ב) וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבָדּוֹ אֵל ה' וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלוּ עִמּוֹ: (ג) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְיִסְפֹּר לָעָם אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' וְאֵת כָּל הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל הָעָם קוֹל אֶחָד וַיֹּאמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה: (ד) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל דְּבָרֵי ה' וַיִּשְׁכֵּם בְּבֹקֶר וַיְבִין מִזִּבְחַתַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂרָה מִצְבֵּה לְשָׁנַיִם עֶשֶׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: (ה) וַיִּשְׁלַח אֶת נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ זִבְחִים שְׁלָמִים לַה' פְּרִים: (ו) וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצֵי הַדָּם וַיִּשֶׂם בְּאַגְנֹת וְחֲצֵי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ: (ז) וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע:

[God] said to Moses, 'Go up to God along with Aaron, Nadav and Avihu, and seventy of the elders of Israel. [All of] you must bow down at a distance. Only Moses shall then approach God. The others may not come close, and the people may not go up with him. Moses came and told the people all of God's words and all the laws. The people all responded with a single voice, 'We will keep every word that God has spoken.' Moses wrote down all of God's words. He got up early in the morning, and built an altar at the foot of the mountain, along with twelve pillars for the twelve tribes of Israel. He sent the [consecrated] young men among the Israelites, and they offered oxen as burnt offerings and peace offerings to God. Moses took half the blood [of these offerings], and put it into large bowls. The other half he sprinkled on the altar. He took the book of the covenant and read it aloud to the people. They replied, 'We will do and obey all that God has declared.'

שמות פרק יט

(ג) וּמֹשֶׁה עָלָה אֵל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ד) אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֵשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׁרִים וְאָבֵא אֶתְכֶם אֵלַי: (ה) וְעַתָּה אִם שְׂמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת בְּרִיתִי וְהִייתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל הָעַמִּים כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ: (ו) וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהִנָּיִם וְגוֹי קְדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ז) וַיָּבֵא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיִּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוְּהוּ ה': (ח) וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁבַּע מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם אֵל ה':

Moses went up to God. God called to him from the mountain and said, 'This is what you must say to the family of Jacob and tell the Israelites: 'You saw what I did in Egypt, carrying you on eagles' wings and bringing you to Me. Now if you obey Me and keep My covenant, you shall be My special treasure among all nations, even though all the world is Mine. You will be a kingdom of priests and a holy nation to Me.' These are the words that you must relate to the Israelites.' Moses came [back] and summoned the elders of the people, conveying to them all that God had said. All the people answered as one and said, 'All that God has spoken, we will do.'